

A hímzők szakmai napjának beszámolója

Hagyományok Háza, 2016. április 18.

„Szakmai napok” címmel indított sorozatunk 2016. április 18-án megtartott alkalmán a hímzés területén jártas szakembereket hívtuk meg. A célunk az volt, hogy az új zsúrizési szempontrendszerrel kapcsolatban felmerülő kérdésekre, problémákra választ találjunk közösen, illetve a modern kategória fogalmát tisztázzuk. A rendezvény délelőtti részén a Népi Iparművészeti Bíráló Bizottság hímzésekkel is foglalkozó szakemberei voltak jelen: **Burján István, Dr. Illés Károlyné, Cz. Tóth Hajnalka, Katona Edit, Lackovits Emőke, Romsics Imre és Dr. V. Szathmári Ibolya**, illetve **Beszprémy Katalin** tárvezető segítette a munkát.

Délután **tizennégy órától tizenhét óráig** nyilvános konzultációt tartottunk, így az alkotóknak lehetőségük nyílt kérdéseiket személyesen feltenni a Bíráló Bizottság tagjainak és a zsűriszervezőnek.

A zártkörű megbeszélésen összeírtuk közösen, hogy milyen problémák, nehézségek merülnek fel a zsúrizéssel kapcsolatban és ezekre kerestünk megoldási javaslatokat. A „problémák” és „javaslatok” listáját, a délutáni nyitott tanácskozásokon ismertettük, és kibővítettük a kézművesekkel közösen.

A hímzéssel kapcsolatos szakmai nap problémafelvetéseinek és az arra adott válaszoknak az összefoglalása:

1. Ha kevés tárgy van, nem **mindig van szakági zsűritag**. → Elenyésző az esetek száma, amikor néprajzos kolléga bírálja önállóan a beadott alkotást. A törekvés az, hogy gyakorlati tudásban jártas szakértőket is bevonjunk. Ha a kevés tárgyszám miatt nem éri meg szakértőt hívni, akkor szokott néprajzos szakember zsúrizni. Mindenkinek meg van a lehetősége Budapesten szakági zsúrizésen részt venni, ahol garantált a szakzsűritag. A zsűrit kérő egyesületek összefoghatnának, és közösen szervezhetnének zsűrit, (Pl.: Veszprém és Fejér megye) így magasabb tárgyszámot lehet elérni, a kevésbé elterjedt szakmáknál is. Ha elég tárgyszám egy szakágon belül ahhoz, hogy szakági zsűritagot hívjunk, akkor nem lesz lezsúrizva a tárgy és másik időpontban kell minősíteni az alkotást.
2. A **néptáncversenyek** zsűrije a viseleteket is minősíti. Ő **szempontrendszerük nincs összhangban a népi iparművészeti tárgyak minősítésével**. → Hagyományok Háza felvehetné a kapcsolatot a versenyek kiíróival, és javasolhatna szakembereket.

3. **Az önállóan gyűjtött, egyedi forrásanyagokat nem mindig ismeri a zsűri.** → Az adatlapon a „forrás rubrikában” meg kell jelölni, hogy saját gyűjtésről van szó, ezen kívül meg kell adni a helységnevet és a személy nevét, akitől a tárgyat felgyűjtöttük. Érdemes fotót is közölni az eredeti textíliáról, ami alapján a zsűri el tudja dönteni, hogy a forrásanyag feldolgozásra, továbbtervezésre alkalmas-e. Ún. „inspirációs lapot” mellékelhet az alkotó a munkája mellé, amelyen közölhet bármilyen olyan információt, amely a zsűri munkáját elősegíti.
4. **Az adatlap kitöltése sok esetben hiányos.** Pl.: funkció nincs megjelölve. → A továbbiakban ilyen formában nem kerülnek befogadásra az adatlapok, és nem lesz lezsűrítve a tárgy.
5. **Nagy problémák vannak a tervezésbeli tudással.** → A funkciót és a táji jellegzetességeket figyelembe kell venni minden esetben.
6. **Rossz színeket vagy színárnyalatokat kombinálnak össze az alkotók.** → Lehet változatos színeket alkalmazni, de az árnyalatokat nagyon körültekintően kell megválasztani. Törekedni kell a tárgyon belüli és a környezettel való harmóniára.

Összeállította: Illés Vanda